

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้าง
และระบบการผลิตการเกษตรของเกษตรกร จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นายพิชิตดวง เจริญปลั่ง

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษิณ ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูย์ สุทธิสุภา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ
อาจารย์ ดร.วรทัศน์ อินทร์คัมพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร ที่มีผลต่อความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดเชียงราย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร ของจังหวัดเชียงราย ปี 2538, 2539 และ 2540 จำนวนทั้งหมด 134 ราย การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย , ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค - สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงรายนั้น สามารถแบ่งโดยใช้รายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยกรมปศุสัตว์ได้ 3 ประเภท คือ เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จจำนวน 87 ราย (64.43 %) , เกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จจำนวน 37 ราย (27.61%) และเกษตรกรที่เลิกโครงการจำนวน 10 ราย (7.46 %)

ผลจากการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า สถานภาพการสมรส , ประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคนมการใช้เครื่องรีดนม , ระดับความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคนม การรับข้อมูลข่าวสารด้านโคนม และการเปลี่ยนแปลงจำนวนแม่โคนมที่เพิ่มขึ้น มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จนั้นมีประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคนมมาก่อนทำให้มีความชำนาญ อีกทั้งยังเป็นผู้ที่หมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ในการเลี้ยงโคนม ส่งผลให้การจัดการ , การสุขาภิบาลดี จึงทำให้การดำเนินกิจการประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงโคนมที่เกษตรกรส่วนใหญ่ กล่าวถึง ได้แก่ อาหารขุ่นมีราคาแพง โคลไหนักมีค่า ราคาน้ำมันดิบค่า ขาดแคลนแปลงหญ้าที่ใช้เลี้ยงโคนม ขาดแคลนเงินทุน อัตราการผสมติดต่ำ โคลเป็นโรคเรื้อรัง ขาดแคลนแรงงานในการเลี้ยง ขาดแคลนพื้นที่เลี้ยง ขาดแคลนแหล่งน้ำ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ ก็คือในการดำเนินโครงการควรให้ความสำคัญในขั้นตอนของการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพในการเลี้ยงโคนมมาก่อน และรัฐบาลควรให้การสนับสนุน โดย การให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคนม การใช้เครื่องรีดนม นอกจากนี้ เกษตรกรควรเพิ่มจำนวนแม่โคนมในฟาร์มให้มากกว่าเดิม เพื่อที่จะทำให้เกษตรกรดำเนินตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จได้ในที่สุด

Independent Study Title	The Success of Dairy Farmers under the Agricultural Production Restructuring Program , Chiang Rai Province. /	
Author	Mr. Phichitduang	Joemplang
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee :		
	Asst . Prof . Katin Srimongkol	Chairman
	Assoc . Prof . Dr. Paiboon Suthasupa	Member
	Asst . Prof . Warapa Kunaporn	Member
	Lecturer Dr. Wallratat Intarucamporn	Member

Abstract

The objectives of this research were to investigate the relationship between personal characteristics , socio-economic factors of farmers and the success of dairy farms under the Agricultural Production Restructuring Program , Chiang Rai Province as well as the problems and obstacles of farmers .

Population studied were dairy farmers under the Agricultural Production Restructuring Program , Chiang Rai Province in 1995 , 1996 and 1997 . There were 134 cases in all . Data gathering was done by questionnaires . Data analysis was done in terms of percentage , arithmetic mean , maximum , minimum , standard deviation and Chi-square .

From research findings , the success of dairy farmers under the Agricultural Production Restructuring Program in Chiang Rai Province , farmers can be divided by using income criterion based on the Department of Livestock into 3 groups . That is 87 successful farmers and 37 unsuccessful farmers and 10 farmers who discontinued.

The hypothesis testing showed that marital status , dairy cattle production experience , use of sucking machine , farmers knowledge and the increase of dairy cows were related to the success of dairy farmers under the Agricultural Production Restructuring Program .

The problems and obstacles of dairy farmers were expensive concentrate , low level of milk production , low price of fresh milk , insufficient capital , low reproduction , chronic diseases of cows , insufficient labor and water respectively .

Recommendations from this research were that main emphasis should be placed on the selection of farmers by selecting those who had experienced in dairy farming before. If necessary the government should give new information to farmers and should support sucking machine . In addition , farmers should raise more dairy cows so that the program could be efficient and successful eventually .

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University